

WYDZIAŁ MEDYCZNY

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu w języku polskim: PEDIATRIA - REUMATOLOGIA

Nazwa przedmiotu w języku angielskim: PEDIATRICS - RHEUMATOLOGY

Kierunek studiów (jeśli dotyczy): lekarski

Specjalność (jeśli dotyczy): n/d

Poziom i forma studiów: +/-II stopień / jednolite studia magisterskie*, stacjonarna / niestacjonarna*

Rodzaj przedmiotu: obowiązkowy / ~~wybieralny~~ / ogólnouczelniany *

Kod przedmiotu:

Grupa kursów: TAK / ~~NIE~~*

	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium
Liczba godzin zajęć zorganizowanych w Uczelni (ZZU)	15	30			
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta (CNPS)	75				
Forma zaliczenia	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*
Dla grupy kursów zaznaczyć kurs końcowy (X)	X				
Liczba punktów ECTS	3				
w tym liczba punktów odpowiadająca zajęciom o charakterze praktycznym (P)	2,0				
w tym liczba punktów ECTS odpowiadająca zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli lub innych osób prowadzących zajęcia (BU)	2,0				

*niepotrzebne skreślić

Forma ćwiczeń - przy łóżku pacjenta 30h

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

1. Student posiada wiadomości z zakresu pediatrii oraz badania fizykalnego dzieci, posiada umiejętność zebrania wywiadu lekarskiego z pacjentem i jego rodzicami.
2. Student posiada umiejętność wyszukiwania informacji medycznych w bazach naukowych oraz czasopismach.
3. Student posiada umiejętność pracy w zespole (grupie).

CELE PRZEDMIOTU

1. Przystwojenie wiedzy teoretycznej z zakresu najczęściej występujących chorób reumatycznych.
2. Nabycie umiejętności praktycznych dotyczących zbierania wywiadu oraz badania pediatrycznego, ze szczególnym uwzględnieniem układu kostno-stawowego.
3. Nabycie umiejętności planowania i interpretacji badań dodatkowych - laboratoryjnych, obrazowych, czynnościowych u dzieci z chorobami reumatycznymi.
4. Umiejętność rozpoznawania oraz leczenia chorób autoimmunizacyjnych i autopzapalnych.

PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Z zakresu wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.W2. zasady profilaktyki chorób występujących u dzieci, w tym badania przesiewowe, badania bilansowe i szczepienia ochronne

E.W3. uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne, przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób występujących u dzieci oraz ich powikłań:

- 1) krzywicy, tężyczki, zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo- -zasadowej;
- 2) wad serca, zapalenia mięśnia sercowego, wsierdzia i osierdzia, kardiomiopatii, zaburzeń rytmu serca, niewydolności serca, nadciśnienia tętniczego, nadciśnienia płucnego, omdleń;
- 3) chorób układu oddechowego oraz alergii, w tym wad wrodzonych układu oddechowego, rozstrzeni oskrzeli, zakażeń układu oddechowego, gruźlicy, mukowiscydozy, astmy, alergicznego nieżytu nosa, pokrzywki, atopowego zapalenia skóry, wstrząsu anafilaktycznego, obrzęku naczynioruchowego;
- 4) niedokrwistości, skaz krwotocznych, stanów niewydolności szpiku, chorób nowotworowych wieku dziecięcego, w tym guzów litych typowych dla wieku dziecięcego, pierwotnych i wtórnych niedoborów odporności;
- 5) ostrych i przewlekłych bólów brzucha, wymiotów, biegunek, zaparć, krwawień z przewodu pokarmowego, choroby wrzodowej, nieswoistych chorób jelit, chorób trzustki, cholestaz, chorób wątroby, alergii pokarmowych, wad wrodzonych przewodu pokarmowego;
- 6) ostrego uszkodzenia nerek, przewlekłej choroby nerek, zakażeń układu moczowego, zaburzeń oddawania moczu, wad wrodzonych układu moczowego,

choroby refluksowej pęcherzowo-moczowodowej, kamicy nerkowej, chorób kłębuszków nerkowych, chorób cewkowo-śródmiąższowych (tubulopatie, kwasice cewkowe), chorób nerek genetycznie uwarunkowanych, nadciśnienia nerkopochodnego;

7) zaburzeń wzrastania, chorób tarczycy i przytarczyc, chorób nadnerczy, cukrzycy, otyłości, zaburzeń dojrzewania, zaburzeń funkcji gonad;

8) mózgowego porażenia dziecięcego, zapaleń mózgu i opon mózgowo- - rdzeniowych, drgawek, padaczki;

9) najczęstszych chorób zakaźnych wieku dziecięcego;

10) układowych chorób tkanki łącznej, w tym młodzieńczego idiopatycznego zapalenia stawów, tocznia rumieniowatego układowego, zapalenia skórno- - mięśniowego, układowych zapaleń naczyń, oraz innych przyczyn bólów kostno- - stawowych (niezapalnych, infekcyjnych i reaktywnych zapaleń stawów oraz spondyloartropatii młodzieńczych);

E.W6. podstawowe sposoby diagnostyki i terapii płodu;

E.W16. uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne, przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób neurologicznych oraz ich powikłań:

1. bólów głowy, w tym migreny, napięciowego bólu głowy i zespołów bólów głowy oraz neuralgii nerwu V;
2. chorób naczyniowych mózgu, w szczególności udaru mózgu;
3. padaczki;
4. zakażeń układu nerwowego, w szczególności zapalenia opon mózgowo- - rdzeniowych, boreliozy, opryszczkowego zapalenia mózgu, chorób neurotransmisyjnych;
5. otępień, w szczególności choroby Alzheimera, otępienia czołowego, otępienia naczyniopochodnego i innych zespołów otępiennych;
6. chorób jąder podstawy, w szczególności choroby Parkinsona;
7. chorób demielinizacyjnych, w szczególności stwardnienia rozsianego;
8. chorób układu nerwowo-mięśniowego, w szczególności stwardnienia zanikowego bocznego, rwy kulszowej, neuropatii uciskowych;
9. urazów czaszkowo-mózgowych, w szczególności wstrząśnienia mózgu;
10. nowotworów;

Z zakresu umiejętności absolwent potrafi:

E.U2. zebrać wywiad z dzieckiem i jego opiekunami, wykorzystując umiejętności dotyczące treści, procesu i percepcji komunikowania się, z uwzględnieniem perspektywy biomedycznej i perspektywy pacjenta;

E.U3. zebrać wywiad w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia z zastosowaniem schematu SAMPLE (S – Symptoms (objawy), A – Allergies (alergie), M – Medications (leki), P – Past medical history (przebyte choroby / przeszłość medyczna), L – Last meal (ostatni posiłek), E – Events prior to injury/illness (zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem));

E.U6. przeprowadzić pełne i ukierunkowane badanie fizykalne dziecka od okresu noworodkowego do młodzieńczego dostosowane do określonej sytuacji klinicznej, w tym badanie:

- 1) ogólnopediatryczne;
- 2) neurologiczne;
- 3) układu mięśniowo-szkieletowego;
- 4) okulistyczne;
- 5) otolaryngologiczne;

E.U8. przeprowadzać badania bilansowe, w tym zestawiać pomiary antropometryczne i ciśnienia tętniczego krwi z danymi na siatkach centylowych oraz oceniać stopień zaawansowania dojrzewania

E.U10. rozpoznać najczęstsze objawy choroby u dzieci, zastosować badania diagnostyczne i interpretować ich wyniki, przeprowadzić diagnostykę różnicową, wdrożyć terapię, monitorować efekty leczenia oraz ocenić wskazania do konsultacji specjalistycznej, w szczególności w przypadku objawów takich jak:

- 1) gorączka;
- 2) kaszel i odkrztuszanie;
- 3) duszność;
- 4) wydzielina z nosa i ucha;
- 5) zaburzenia oddawania moczu;
- 6) wysypka;
- 7) niedokrwistość;
- 8) zaburzenia odżywiania;
- 9) zaburzenia wzrastania;
- 10) drgawki i zaburzenia świadomości;
- 11) kołatanie serca;
- 12) omdlenie;
- 13) bóle kostno-stawowe;
- 14) obrzęki;
- 15) limfadenopatia;
- 16) ból brzucha;
- 17) zaparcie i biegunka;
- 18) obecność krwi w stolcu;
- 19) odwodnienie;
- 20) żółtaczka;
- 21) sinica;
- 22) ból głowy;
- 23) zespół czerwonego oka;

E.U12. rozpoznawać stany wymagające leczenia w warunkach szpitalnych;

E.U14. wykonywać procedury i zabiegi medyczne, w tym:

- 1) pomiar i ocenę podstawowych funkcji życiowych (temperatura, tętno, ciśnienie tętnicze krwi) oraz monitorowanie ich z wykorzystaniem kardiomonitora i pulsoksymetru;
- 2) różne formy terapii inhalacyjnej, i dokonać doboru inhalatora do stanu klinicznego pacjenta;
- 3) pomiar szczytowego przepływu wydechowego;
- 4) tlenoterapię przy użyciu metod nieinwazyjnych;
- 5) bezprzyrządowe i przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych; 6) dożylnie, domięśniowe i podskórne podanie leku;
- 7) pobranie i zabezpieczenie krwi do badań laboratoryjnych, w tym mikrobiologicznych;
- 8) pobranie krwi tętniczej i arterializowanej krwi włośniczkowej; 9) pobranie wymazów do badań mikrobiologicznych i cytologicznych;
- 10) cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiety i mężczyzny; 11) założenie zgłębnika żołądkowego;
- 12) wlewkę doodbytniczą;
- 13) standardowy elektrokardiogram spoczynkowy, i zinterpretować jego wynik;
- 14) defibrylację, kardiowersję elektryczną i elektrostymulację zewnętrzną;
- 15) testy paskowe, w tym pomiar stężenia glukozy przy pomocy glukometru;
- 16) zabiegi opłucnowe: punkcję i odbarczenie odmy;
- 17) tamponadę przednią nosa;
- 18) badanie USG w stanach zagrożenia życia według protokołu FAST (Focussed Assessment with Sonography in Trauma) lub jego odpowiednika, i zinterpretować jego wynik;

Z zakresu kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- K.1.1.** nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;
- K.1.2.** kierowania się dobrem pacjenta;
- K.1.3.** przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta;
- K.1.4.** podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;
- K.1.5.** dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;
- K.1.6.** propagowania zachowań prozdrowotnych;
- K.1.7.** korzystania z obiektywnych źródeł informacji;
- K.1.8.** formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji;
- K.1.9.** wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;
- K.1.10.** formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;
- K.1.11.** przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.

TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć - wykład		a. Liczba godzin
Wy1	Wprowadzenie do zajęć z reumatologii wieku rozwojowego. Objawy oraz diagnostyka chorób reumatycznych u dzieci. Leki stosowane w chorobach reumatycznych.	4
Wy2	Choroby reumatyczne o podłożu zapalnym u dzieci- przewlekłe artropatie: młodzieńcze idiopatyczne zapalenia stawów, spondyloartropatie, Zapalenia stawów związane z infekcjami.	4
Wy3	Zapalne choroby tkanki łącznej- toczeń rumieniowaty, młodzieńcze zapalenie skórno-mięśniowe, twardzina, zapalenie naczyń, PIMS, Zapalenie naczyń związane z odkładaniem IgA (choroba Schönleina- Henocha).	4
Wy4	Choroby niezapalne: jałowe martwice kości pourazowe bóle stawów, bóle przeciążeniowe. Rehabilitacja w chorobach reumatycznych. Maski reumatyczne.	3
Suma godzin		15

Forma zajęć – ćwiczenia -- zajęcia przy łóżku pacjenta (PŁP)		Liczba godzin
Ćw1	Epidemiologia i objawy chorób reumatycznych w pediatrii.	3
Ćw2	Leczenie w chorobach reumatycznych u dzieci- leki modyfikujące przebieg choroby, leczeni immunosupresyjne, leki biologiczne oraz programy lekowe.	3
Ćw3	Diagnostyka w reumatologii- badania laboratoryjne, USG stawów i tkanek okołostawowych. Kapilaroskopia.	3
Ćw4	Choroby reumatyczne o podłożu zapalnym u dzieci- przewlekłe artropatie: młodzieńcze idiopatyczne zapalenia stawów.	3
Ćw5	Spondyloartropatie zapalne. Zapalenia stawów związane z infekcjami.	3
Ćw6	Zapalne choroby tkanki łącznej- toczeń rumieniowaty.	3
Ćw7	Młodzieńcze zapalenie skórno- mięśniowe. Twardzina. Układowe zapalenie naczyń.	3
Ćw8	PIMS, Zapalenie naczyń związane z odkładaniem IgA (choroba Schönleina- Henocha). Choroba Kawaskiego	3
Ćw9	Jałowa martwica kości pourazowe bóle stawów, bóle przeciążeniowe. Maski reumatyczne. Szczepienia oraz rehabilitacja w chorobach reumatycznych.	3

Ćw10	Zaliczenie ustne u asystenta z tematyki wykładów oraz seminarium	3
	Suma godzin	30

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

N1. Rzutnik multimedialny, komputer przenośny, ekran, wskaźniki, głośniki, kserokopiarki, tablica.

N2. Laboratorium przykliniczne- ocena płynu stawowego.

N3. Kapilaroskop.

N4. Aparat USG- ocena układu ruchu.

OCENA OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Oceny (F – formująca (w trakcie semestru), P – podsumowująca (na koniec semestru))	Numer efektu uczenia się	Sposób oceny osiągnięcia efektu uczenia się
F1	E.W2, E.W3, E.W16, E.W6	Sprawdzian umiejętności teoretycznych z zakresu pediatrii oraz objawów, diagnostyki i leczenia chorób reumatologicznych w formie
F2	E.U2, E.U3, E.U6, E.U8, E.U10, E.U12, E.U14	Ocena wiedzy teoretycznej oraz praktycznych umiejętności pracy z pacjentem pediatrycznym i reumatologicznym.
F3	K 1.1 – K.1.11	Aktywnie uczestniczy w analizie omawianych przypadków klinicznych oraz przestrzega zasad etyki lekarskiej w kontaktach z pacjentem i zespołem lekarsko- pielęgniarskim.
P- zaliczenie- wymagana obecność na wszystkich seminariach, aktywny udział w zajęciach przy pacjencie oraz pozytywny wynik zaliczenia ustnego u asystenta prowadzącego ćwiczenia (obowiązuje zakres materiału przekazany na wykładach oraz seminariach) W35%, U50%, K15%		

LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Pediatria, red. nauk. W. Kawalec, R. Grenda, M. Kulus, wyd. 2, Warszawa, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2018, t. 1-2.
2. Reumatologia wieku rozwojowego- kompendium. E. Smolewska , PZWL 2022
3. Młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów- nie tylko nowości. Lidia Rutkowska-Sak , Poznań, Termedia Wydawnictwa Medyczne , 2014

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Pediatria, red. J. J. Pietrzyk, P. Kwinta, Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2018, t. 1-3.
2. Stany nagłe u dzieci, red. nauk. J. Kleszczyński, Warszawa, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2017

3. Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii, wyd. II, red. nauk. A. Obuchowicz, Warszawa, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2021.

Opiekun przedmiotu: dr n. med. Dominika Kulej-Klimczak, kulej.dominika@gmail.com